

JACEK POMIANKIEWICZ

PROBLEMATYKA PRZESTĘPCZOŚCI I WIĘZIENICTWO
W PRACACH DYPLOMOWYCH STUDENTÓW
WYŻSZEJ SZKOŁY BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY
IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W WARSZAWIE
W LATACH 2007-2017

Zamierzeniem autora jest ukazanie skali zainteresowania studentów problematyką przestępczości oraz zagadnieniami więziennictwa przy przygotowywaniu prac dyplomowych licencjackich i magisterskich w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie od początków jej funkcjonowania (2005 rok) do ubiegłego roku (2018). W analizowanym materiale badawczym w zakresie pojęcia „przestępczość” autor nie uwzględnił tematyki związanej z terroryzmem, wydzielając ją jako odrębną, specyficzną kategorię. Artykuł powstał na podstawie dokumentacji wewnętrznej uczelni (wykazy tematów prac dyplomowych, listy tzw. promotorów, teczki osobowe studentów), przechowywanej w dziekanatach oraz w archiwum.

Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony w Warszawie [dalej cyt. WSBiO] powstała w roku 2005. Jej założycielem i pierwszym rektorem (do roku 2008) był dr Bogusław Purski, nauczyciel akademicki i działacz społeczny pochodzący z regionu świętokrzyskiego (zmarł w 2013 r.). Uczelnia jest niepubliczną szkołą wyższą i działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r., Prawo o szkolnictwie wyższym (Ustawa, 2015), przepisów wydanych na jej podstawie oraz statutu (Statut, 2017) uchwalonego przez Senat uczelni. Nadzór nad uczelnią sprawuje właściwy minister w zakresie określonym ustawą (Statut, 2017).

Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony rozpoczęła działalność dydaktyczną 1 października 2005 r., prowadząc początkowo studia I stopnia na kierunku administracja. WSBiO stopniowo rozszerzała ofertę dydaktyczną, otwierając nowe kierunki studiów: bezpieczeństwo narodowe (2009 r.) oraz bezpieczeństwo wewnętrzne (2010 r.) na poziomie I stopnia oraz bezpieczeństwo narodowe na poziomie II stopnia (2010 r.) W 2010 r. Wyższej Szkole Bezpieczeństwa i Ochrony nadane zostało imię Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz uczelnia uzyskała sztandar. W 2011 r. uczelnia rozpoczęła działalność naukowo-dydaktyczną na terenie województwa podkarpackiego, otwierając Wydział Zamiejscowy w Nisku (bezpieczeństwo narodowe – studia I stopnia).

W pierwszych latach swojego funkcjonowania (2005-2010) uczelnia prowadziła dydaktykę na kierunku administracja ze specjalnościami: bezpieczeństwo publiczne ochrona osób i mienia, bezpieczeństwo narodowe i cywilne, administracja bezpieczeństwa informacji, bezpieczeństwo państwa, zarządzanie kryzysowe. Studentom administracji uczelnia oferowała również specjalność administracja penitencjarna, która nie została uruchomiona ze względu na zbyt małą liczbę chętnych.

Rysem charakterystycznym uczelni od początku jej istnienia jest zatrudnianie specjalistycznej kadry naukowo-dydaktycznej, w której skład wchodzi wieloletni praktycy z różnych instytucji i służb mundurowych związanych z bezpieczeństwem. Pracownicy i współpracownicy szkoły są profesjonalistami wysokiej klasy, którzy dzięki swojemu doświadczeniu zawodowemu oraz naukowo-dydaktycznemu wypełniają kryteria konieczne do prezentowania rzetelnej, aktualnej wiedzy, wzbogaconej jednocześnie walorami praktycznymi. WSBiO jest uczelnią o wyspecjalizowanym profilu kształcenia i ofercie edukacyjnej skierowanej głównie do obecnych i przyszłych pracowników oraz funkcjonariuszy szeroko rozumianych służb ochrony państwa w celu przygotowania ich do profesjonalnego wykonywania zadań służbowych, a także rozwoju zawodowego.

Podstawowym zadaniem WSBiO w świetle statutu uczelni są (Statut, 2017):

- kształcenie studentów w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy oraz umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej;
- wychowanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, za umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka;
- prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych, kształcenie i promowanie kadry naukowej;
- upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury narodowej i techniki, w tym poprzez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i informatycznych;

- prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie;
- stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju studentów, w tym rozwoju intelektualnego i fizycznego;
- podejmowanie działań na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych;
- stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych;
- monitorowanie karier zawodowych swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

W związku z wprowadzaniem w uczelni studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe (początkowo studia I stopnia) Wydział Administracji był stopniowo przekształcany w Wydział Bezpieczeństwa (dalej cyt. WB). Obecnie uczelnia kształci studentów w dwóch jednostkach dydaktycznych: WB w Warszawie i Wydziale Zamiejscowym (dalej cyt. WZ) w Nisku. Na Wydziale Bezpieczeństwa prowadzone są studia na kierunkach bezpieczeństwo wewnętrzne (I stopnia) oraz bezpieczeństwo narodowe (I i II stopnia). Oferta edukacyjna Wydziału została również poszerzona o studia podyplomowe oraz kursy i szkolenia z zakresu szeroko pojmowanego bezpieczeństwa. W WZ w Nisku prowadzone są studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe (I stopnia). Kierunki te, od początku funkcjonowania uczelni do roku 2018, są realizowane w oparciu o profil ogólnoakademicki.

Międzynarodowa sytuacja polityczno-militarna oraz ekonomiczno-społeczna, zwłaszcza w obszarze bezpieczeństwa, ma charakter zmienny i dynamiczny, wciąż pojawiają się nowe wyzwania, z którymi mierzą się instytucje i służby odpowiedzialne za zachowanie bezpieczeństwa narodowego. Ważnymi zagadnieniami z tego zakresu są bezpieczeństwo państwa i zarządzanie kryzysowe i te właśnie specjalności z powodzeniem były realizowane dotychczas na profilu ogólnoakademickim. Mając na względzie doświadczenia i dotychczasowe pozytywne efekty edukacyjne, a także w związku z wprowadzanymi reformami i zmianami w zakresie szkolnictwa wyższego (Pismo MNiSzW, 2014), planuje się kontynuowanie tych specjalności również na – wprowadzanym od roku akademickiego 2018/2019 – profilu praktycznym (Ustawa, 2005, art. 2, ust. 1, pkt 18). Jest to profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które są prowadzone przez osoby mające doświadczenie

zawodowe zdobyte poza uczelnią. Zmiana profilu ma na celu zaangażowanie większych sił i środków do osiągnięcia przez studentów w większym stopniu niż dotychczas umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Dzięki takiemu podejściu do kształcenia student już w trakcie studiów będzie spotykał się z zadaniami i ich praktycznymi rozwiązaniami, jakie może przed nim stawiać praca zawodowa, a także w relacjach środowiskowych i zawodowych.

Prowadzenie kształcenia w WSBiO na kierunkach bezpieczeństwo narodowe i bezpieczeństwo wewnętrzne wynika z idei realizowanych przez założyciela uczelni, a zarazem znakomicie wpisuje się w misję uczelni. Oprócz edukacji służącej zapewnieniu profesjonalnej, nowoczesnej wiedzy, zdobyciu odpowiednich kwalifikacji, umiejętności i kompetencji społecznych przygotowujących do służby/pracy, zarówno od strony teoretycznej, jak i praktycznej, uczelnia za istotny element uznaje szeroką współpracę z otoczeniem społecznym (środowisko lokalne, rynek pracy, instytucje) oraz wykształcenie wśród studentów świadomości i postawy obywatelskiej.

Natomiast strategia rozwoju uczelni oparta jest na ustawicznym udoskonalaniu jakości kształcenia poprzez dostosowywanie kształcenia do oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego oraz usprawnienie samego studiowania i organizacji funkcjonowania uczelni (por. Pierzchała, 2018, s. 90-98).

Kierunki studiów prowadzone w WSBiO dedykowane są dla osób, które chcą zajmować się kwestiami bezpieczeństwa narodowego państwa oraz bezpieczeństwa jego obywateli. Studia dostarczają studentom specjalistycznej wiedzy oraz praktycznych umiejętności na wypadek zagrożenia. Rozwijają w studentach umiejętność logicznego myślenia, odporność na sytuacje stresowe, decyzyjność, a przede wszystkim kształtują poczucie odpowiedzialności za bezpieczeństwo narodowe swojego kraju.

Absolwenci studiów I stopnia na kierunkach bezpieczeństwo narodowe i bezpieczeństwo wewnętrzne w WSBiO, po osiągnięciu wszystkich zamierzonych efektów kształcenia, po zaliczeniu wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów oraz po złożeniu pracy dyplomowej i zdaniu egzaminu dyplomowego, otrzymują tytuł zawodowy licencjata. Nabywają oni wiedzę wynikającą z treści kształcenia kierunku studiów oraz umiejętności niezbędnych w życiu codziennym i w pracy zawodowej (w tym normy etyczne i normy współżycia społecznego). Są nauczeni kreatywności i potrafią wdrażać posiadane umiejętności oraz wykorzystywać dostępne źródła informacji w realizacji zadań i rozwiązywaniu problemów zawodowych. Umieją również wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł, dokonując ich krytycznej oceny. Przy rozwiązywaniu problemów i realizowaniu zadań potrafią współpracować i organizować pracę

w zespołach, mają też świadomość konieczności ciągłego kształcenia się i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych oraz rozwijania kompetencji społecznych.

Absolwenci studiów II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe otrzymują tytuł zawodowy magistra. Zdobywają oni poszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie głównych obszarów nauk o bezpieczeństwie w stosunku do wiedzy uzyskanej w wyniku ukończenia studiów I stopnia. Swoją wiedzę potrafią umiejętnie wykorzystywać w życiu codziennym i w pracy zawodowej z zachowaniem norm etycznych i współżycia społecznego. Dodatkowo absolwenci umieją wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł, dokonując ich krytycznej oceny, a także integrując potrzebne informacje z różnych dyscyplin. Zdobyta wiedza i posiadane umiejętności oraz kompetencje społeczne powinny umożliwić im podejmowanie pracy w instytucjach i organach administracji publicznej i służbach właściwych w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa, w tym również na stanowiskach kierowniczych średniego szczebla. Absolwenci studiów II stopnia mają kwalifikacje do podjęcia studiów III stopnia (absolwenci WSBiO podejmowali studia doktoranckie, np. na Akademii Sztuki Wojennej, Uniwersytecie Warszawskim).

Efekty kształcenia osiągnęte w procesie dyplomowania weryfikowane są w trakcie prowadzonych zajęć seminarium dyplomowego – poprzez ocenę postępów przy pisaniu pracy dyplomowej, oceny samej pracy przez promotora (kierownik pracy dyplomowej) i recenzenta, a także w trakcie przebiegu egzaminu dyplomowego. Prace dyplomowe licencjackie i magisterskie stanowią potwierdzenie stopnia realizacji programu studiów. Wykonywane są samodzielnie przez studenta pod kierunkiem kierownika pracy, który sprawuje nad nim nadzór organizacyjny, metodologiczny i merytoryczny. Proces dyplomowania opisany jest w regulaminie studiów (Regulamin, 2016), natomiast wymagania stawiane pracy dyplomowej opisane są w wewnętrznym skrypcie WSBiO, omawiającym zasady przygotowania i pisania pracy dyplomowej, opracowanym przez zespół pracowników naukowo-dydaktycznych WSBiO (Babula, Grzędzińska, Paszkowski, 2011).

Zgodnie z profilem uczelni i prowadzonymi przez nią kierunkami studiów prace dyplomowe powstałe w WSBiO dotyczą wszystkich elementów szeroko pojętego bezpieczeństwa, a więc bezpieczeństwa narodowego, militarnego, publicznego, cywilnego, ochronie osób i mienia, bezpieczeństwa fizycznego i informacji, zarządzania kryzysowego, badania zagrożeń itd., zarówno poprzez analizę zachodzących procesów, jak i pod kątem funkcjonowania struktur, instytucji i organizacji bezpieczeństwa.

Autor dokonał analizy programów nauczania realizowanych w WSBiO w latach 2005-2017 na kierunkach administracja, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne pod kątem przedmiotów podejmujących wprost tematykę przestępczości i więziennictwa, co jest punktem wyjścia do zainteresowania się rzeczoną problematyką przez studentów. Na kierunku administracja ważną część zajęć stanowiły przedmioty takie, jak kryminologia, kryminalistyka, podstawy wiktymologii, przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości. W zakresie studiów I stopnia bezpieczeństwa narodowego realizowane były m.in. przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości, prawo i przestępczość nieletnich. Studenci uczący się na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne mieli możliwość zapoznać się z przedmiotami: prawo i przestępczość nieletnich, zwalczanie przestępczości, Prawa człowieka i etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych, Kryminologia i kryminalistyka, bezpieczeństwo wewnętrzne w Unii Europejskiej. Natomiast na studiach II stopnia bezpieczeństwa narodowego w planie zajęć są przedmioty: Zwalczanie przestępczości, Prawo karne z elementami postępowania karnego, Współpraca międzynarodowa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, Kryminologia i kryminalistyka.

Odnośnie do zagadnień penitencjarnych zaznaczyć trzeba, iż przedmioty fakultatywne dotyczące więziennictwa, np. w latach 2007-2008 (administracja penitencjarna, więziennictwo w Polsce – zarys dziejów) oraz specjalnościowe w roku 2009 (dzieje więziennictwa w Polsce, Więziennictwo w systemie bezpieczeństwa państwa, współczesna organizacja polskiego systemu penitencjarnego, więzienie jako instytucja totalna, Służba Więzienna (dalej cyt. SW) jako formacja, Izolacyjna i resocjalizacyjna rola wykonania kary pozbawienia wolności) nie były realizowane ze względu na zbyt małe zainteresowanie studentów specjalnością administracja penitencjarna (zob. Aneks 1. Wykaz przedmiotów dotyczących problematyki przestępczości i więziennictwa w programach nauczania realizowanych w WSBiO w Warszawie w latach 2005-2017 na kierunkach: administracja, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne).

Z analizy materiału badawczego wynika, iż na przestrzeni 10 lat (2008-2017) w WSBiO przygotowane zostały przez studentów (i zaakceptowane przez komisję egzaminacyjną, czyli obronione) w sumie 1834 prace dyplomowe, spośród których 250 (w tym 102 prace magisterskie) było poświęconych różnym aspektom zjawiska przestępczości oraz 51 (w tym 20 magisterskich) prac dotyczących więziennictwa (zob. tabela 1).

W sumie prace dyplomowe dotyczące przestępczości przygotowane w latach 2008-2017 stanowią 14% ogółu prac finalizujących proces dydaktyczny na poziomie studiów I i II stopnia. Najwięcej prac poświęconych różnym aspektom

zjawiska przestępczości, w proporcji do ogólnej liczby studentów, przygotowali pierwsi absolwenci uczelni (kierunek – administracja) w roku 2008. Na 45 studentów prace licencjackie o przestępczości pisało 12 osób, co stanowiło 27% ogółu. Co interesujące, autorami tychże prac byli sami mężczyźni. W jednej połowie (6 osób) kierownikami prac byli samodzielni pracownicy naukowci (tytuł profesora, stopień doktora habilitowanego), a w drugiej (również 6 osób) adiunkci (stopień doktora). Na przestrzeni analizowanych lat najmniej prac o przestępczości, w zestawieniu z całościową liczbą absolwentów (kierunki: administracja i bezpieczeństwo narodowe I i II stopnia), powstało w roku 2012 – 23 prace (w tym 19 magisterskich) na 269 absolwentów (co stanowiło jedynie 8%). Natomiast w pozostałych latach procentowy udział tematyki przestępczości w pracach dyplomowych absolwentów WSBiO utrzymywał się na porównywalnym poziomie, oscylując w przedziale od 10% (w 2010 r.) do 18% (2014 r.). Najmniej prac dyplomowych licencjackich podejmujących zagadnienia przestępczości (jedynie 8) powstało w latach 2015 i 2017. Jednocześnie absolwenci studiów II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe przygotowali najwięcej prac z zakresu tematyki przestępczości w roku 2013 – 24 prace magisterskie i w 2017 – 17 prac.

Tabela 1. Prace dyplomowe (licencjackie i magisterskie) przygotowane przez studentów Wydziału Administracji i Wydziału Bezpieczeństwa WSBiO w latach 2008-2017 z uwzględnieniem tematyki przestępczości i więziennictwa

Rok	Liczba prac dyplomowych	Prace na temat przestępczości		Prace na temat więziennictwa	
	100%	Liczba prac (mgr)	% ogólnej liczby prac	Liczba prac (mgr)	% ogólnej liczby prac
2008	45	12	27	1	2
2009	184	24	13	8	4
2010	266	26	10	8	3
2011	225	27	12	4	2
2012	269	23 (11)	8	9 (9)	3
2013	217	35 (24)	16	5 (4)	2
2014	191	34 (15)	18	7 (2)	4
2015	123	16 (8)	13	1 (1)	1
2016	169	28 (14)	16	3 (2)	2
2017	145	25 (17)	17	5 (2)	3
Razem	1834	250 (102)	14	51 (20)	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów: Wykazy tematów prac dyplomowych w WSBiO za lata 2008-2017, Dział Spraw Studenckich.

Pełny wykaz tematów prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) poświęconych zagadnieniom przestępczości przygotowywanych w WSBiO

w Warszawie w latach 2008-2017 na kierunkach: administracja (I stopnia), bezpieczeństwo narodowe (I i II stopnia), bezpieczeństwo wewnętrzne (I stopnia) z uwzględnieniem: ogólnej liczby absolwentów w danym roku, płci autora pracy oraz statusu naukowego kierownika pracy został opracowany przez autora w formie wykazu i zamieszczony w artykule (zob. Aneks 2).

Natomiast zagadnienia penitencjarne jako tematykę swoich prac dyplomowych w WSBiO w latach 2008-2017 podjęło w sumie 51 osób (20 prac magisterskich i 31 licencjackich), co stanowi prawie 3% ogółu wszystkich prac dyplomowych broniących na uczelni. Tematy więzienne zdecydowanie częściej podejmowane były przez mężczyzn (36 osób) niż przez kobiety (15 osób). W przypadku 40 studentów kierownikami prac dyplomowych byli pracownicy naukowo-dydaktyczni ze stopniem naukowym doktora, natomiast 11 studentów „prowadzili” samodzielni pracownicy naukowcy (z tytułem profesora i stopniem doktora habilitowanego). Najwięcej prac dyplomowych o więziennictwie powstało w roku 2012 (9), 2008 i 2009 (po 8) oraz w 2014 (7), zaś najmniej w 2015 (1 praca) i w 2016 (3).

Zakres problemowy prac „penitencjarnych” był bardzo zróżnicowany (zob. Aneks 3) i odzwierciedla on główne tematy związane z funkcjonowaniem więziennictwa polskiego w wymiarze historycznym i współczesnym. Autorzy prac dyplomowych podejmowali zagadnienia prawno-organizacyjne, strukturalno-systemowe, kadrowe (status funkcjonariusza i pracownika SW, rola kobiety w służbie). Obecna była również tematyka oddziaływań wychowawczych (nauczanie, praca) i środków resocjalizacyjnych, również wobec szczególnych kategorii osób pozbawionych wolności (np. kara dożywotniego pozbawienia wolności, długoterminowa kara pozbawienia wolności, wykonywanie kary wobec kobiet) (por. Pierzchała, 2013). Napisane zostały ciekawe prace omawiające kryzysowe momenty w dziejach więziennictwa w Polsce, np. bunt więzienny w Polsce w roku 1989 w aspekcie kryminologicznym. Przykładami prób nowatorskiego spojrzenia na rolę więziennictwa w systemie bezpieczeństwa państwa mogą być prace pt.: *Resocjalizacja w zakładach karnych jako element bezpieczeństwa społecznego*, *Miejsce i rola więziennictwa w systemie bezpieczeństwa państwa*, *Funkcje i rola polskiego więziennictwa w systemie ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego*. Niektóre prace dyplomowe przygotowywane przez funkcjonariuszy SW podejmowały ciekawe aspekty praktyczne, które są rzeczywistością służbową tej formacji, np.: *Przenikanie na teren jednostek penitencjarnych przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych*, *Sposoby i metody wykrywania*, *Pies jako element systemu bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej SW*, *Stosowanie środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy SW*, *Bezpieczeństwo osobiste funkcjonariuszy Służby Więziennej*

podczas pracy z tymczasowo aresztowanymi i skazanymi niebezpiecznymi. W kilku przypadkach studenci zainteresowali się i podjęli się oceny funkcjonowania wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Wśród tematów prac dyplomowych pojawiły się także zagadnienia dotyczące wybranych jednostek organizacyjnych więziennictwa, egzemplifikacji określonych problemów, np. funkcjonowania jednostek penitencjarnych Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Warszawie, aresztów śledczych w Warszawie Białoleśce, Mokotowie, Grochowie, Suwałkach oraz zakładu karnego w Warszawie Białoleśce (w sumie 12 tematów). W znacznej części prac dyplomowych, zwłaszcza poziomu II stopnia, autorzy realizowali badania sondażowe (wśród funkcjonariuszy i pracowników SW, osób pozbawionych wolności) za pomocą skonstruowanych przez siebie narzędzi badawczych w postaci ankiet-kwestionariuszy i wywiadów.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w ciągu kilku lat funkcjonowania Wydziału Zamiejscowego WSBiO w Nisku (cztery roczniki absolwentów w latach 2014-2017) powstały jedynie cztery prace dyplomowe licencjackie (czyli średnio jedna w roku akademickim!) poświęcone przestępczości (zob. Aneks 2 i tabela 2), jak również do tej pory nie napisano tam żadnej pracy z zakresu więziennictwa. Aktualnie, w roku 2018, jedna studentka Wydziału Zamiejscowego przygotowuje pracę licencjacką pt. *Więziennictwo w Polsce Ludowej 1944-1956*.

Tabela 2. Prace dyplomowe (licencjackie) przygotowane przez studentów Wydziału Zamiejscowego WSBiO w Nisku w latach 2014-2017 z uwzględnieniem tematyki przestępczości i więziennictwa

Rok	Liczba prac dyplomowych	Liczba prac na temat przestępczości	Liczba prac temat więziennictwie
2014	44	0	0
2015	43	1	0
2016	34	1	0
2017	18	2	0
Razem	139	4	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów: Wykazy tematów prac dyplomowych w WZ w Nisku WSBiO w latach 2014-2017.

Podjęcie tematyki związanej z przestępczością i więziennictwem (por. Pierzchała, 2011) przez studentów przy pisaniu prac dyplomowych jest efektem zarówno realizowania programów nauczania na studiach realizowanych w WSBiO (zainteresowanie określonymi zjawiskami i problemami z tegoż zakresu), świadomego wyboru kierowników prac – specjalistów z danej dziedziny (prawo karne, karne wykonawcze, kryminologia, penitencjarystyka), jak

również, w przypadku funkcjonariuszy i pracowników SW, umiejętnościami zawodowymi, chęcią poszerzenia wiedzy teoretycznej, głębszego rozpoznania obszaru zawodowego itp. Niewątpliwie podwyższenie poziomu wykształcenia w tych przypadkach związane jest z nadziejami na poszerzenie możliwości awansu zawodowego w służbie. W nielicznych przypadkach osoby wybierały problemy przestępczości i więziennictwa, kierując się wyłącznie zainteresowaniem lub planami zawodowymi na przyszłość (rekrutacja do SW).

BIBLIOGRAFIA

- BABULA, J., GRZĘDZIŃSKA, D., PASZKOWSKI, W. (2011). *Zasady przygotowania i pisania pracy dyplomowej*. Warszawa: Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie.
- PIERZCHAŁA, K. (2011). Przepięstwo. Probacja alternatywą dla kary pozbawienia wolności, *Probacja*, 4, 5-26.
- PIERZCHAŁA, K. (2013). *Kapelan więzienny w procesie resocjalizacji penitencjarnej*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- PIERZCHAŁA, K. (2018). Możliwości kształcenia ustawicznego służby więziennej oraz osadzonych. W: E. STOKOWSKA-ZAGDAN, J. FLANZ (red.), *Kształcenie ustawiczne. Wymiar interdyscyplinarny* (s. 90-98). Skierniewice: Wydawnictwo PWSZ.
- Pismo MNiSzW (2014). Pismo Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego DSW.ZLS.6031.2.2014 (2014) do rektorów szkół wyższych, http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2014_11/20da0e61fcff8ce76f12caabdc6f4263.pdf [dostęp: 28.03.2018].
- Regulamin (2016). Regulamin studiów I i II stopnia Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego z siedzibą w Warszawie (2016), rozdział 8, <http://www.wsbio.waw.pl/wp-content/uploads/2017/10/Regulamin-studi%C3%B3w-I-i-II-stopnia.pdf> [dostęp: 28.03.2018].
- Statut (2017). Statut Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego z siedzibą w Warszawie (22.03.2017), § 1, ust. 1-6.
- Ustawa (2005). Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2005, nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

PROBLEMATYKA PRZESTĘPCZOŚCI I WIĘZIENICTWO W PRACACH DYPLOMOWYCH STUDENTÓW WYŻSZEJ SZKOŁY BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W WARSZAWIE W LATACH 2007-2017

Streszczenie

Celem autora jest ukazanie skali zainteresowania studentów problematyką przestępczości oraz zagadnieniami więziennictwa przy przygotowywaniu prac dyplomowych licencjackich

i magisterskich w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie od początków jej funkcjonowania (2005) do ubiegłego roku (2018). Artykuł powstał na podstawie dokumentacji wewnętrznej uczelni, przechowywanej w dziekanatach oraz w archiwum. Zakres problemowy prac dotyczących przestępczości i systemu penitencjarnego był bardzo zróżnicowany. Jest on odbiciem głównych zjawisk w wymiarze historycznym i współczesnym. Autor podaje i omawia przykłady tematów.

Słowa kluczowe: dydaktyka; bezpieczeństwo; przestępczość; więziennictwo; resocjalizacja.

CRIME ISSUES AND THE PRISON SYSTEM
IN THE STUDENT'S THESIS OF THE MARSHAL JÓZEF PIŁSUDSKI COLLEGE
OF SECURITY AND PROTECTION IN WARSAW IN 2007-2017

Summary

This article discusses the range of student's interest in crime issues and the prison system in the process of preparations for the thesis – bachelor's and Master's degrees at The Marshal Józef Piłsudski College of Security and Protection in Warsaw. The research includes the data collected from the beginning of activity of college (2005) until last year (2018). The article is based on the internal documentation of the college kept in dean's office and archive. Range of issue of thesis related to crime and prison system is diversified. It is a reflection of main phenomenon in terms of history and present days. Author gives and discusses the examples of subjects.

Key words: didacticism; security; crime; the prison system; resocialization.

ANEKSY

ANEKS 1

Wykaz przedmiotów dotyczących problematyki przestępczości i więziennictwa w programach nauczania realizowanych w WSBiO w Warszawie w latach 2005-2017 na kierunkach: administracja, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne

Rok	Kierunek	Specjalność	Przedmioty specjalnościowe	Przedmioty obowiązkowe	Przedmioty fakultatywne
2005	Administracja	Bezpieczeństwo publiczne, ochrona osób i mienia	Kryminologia Kryminalistyka		
2006	Administracja	Bezpieczeństwo publiczne, ochrona osób i mienia	Kryminologia Kryminalistyka		
		Bezpieczeństwo narodowe i cywilne			
2007	Administracja	Bezpieczeństwo publiczne, ochrona osób i mienia	Kryminologia Kryminalistyka Podstawy wiktymologii		Administracja penitencjarna Więziennictwo w Polsce – zarys dziejów
		Bezpieczeństwo narodowe i cywilne			Prawo i postępowanie w sprawach nieletnich Polityka kryminalna
		Administracja bezpieczeństwa informacji			Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Zwalczanie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej
2008	Administracja	Bezpieczeństwo publiczne, ochrona osób i mienia	Kryminologia Kryminalistyka Podstawy wiktymologii Przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości		Administracja penitencjarna Więziennictwo w Polsce – zarys dziejów
		Bezpieczeństwo narodowe i cywilne			Prawo i postępowanie w sprawach nieletnich Polityka kryminalna
		Administracja bezpieczeństwa informacji			Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego

Rok	Kierunek	Specjalność	Przedmioty specjalnościowe	Przedmioty obowiązkowe	Przedmioty fakultatywne
2009	Administracja	Bezpieczeństwo publiczne, ochrona osób i mienia	Kryminologia Kryminalistyka Podstawy wikty-mologii Przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości		Prawo i postępowanie w sprawach nieletnich Polityka kryminalna
		Administracja penitencjarna	Przestępczość zorganizowana – zagrożenia i sposoby przeciwdziałania Dzieje więziennictwa w Polsce Więziennictwo w systemie bezpieczeństwa państwa Współczesna organizacja polskiego systemu penitencyjnego Więzienie jako instytucja totalna Służba więzienna jak formacja Izolacyjna i resocjalizacyjna rola wykonania kary pozbawienia wolności		Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego
	Bezpieczeństwo narodowe	Bezpieczeństwo państwa			Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego
		Zarządzanie kryzysowe			
		Administracja bezpieczeństwem informacji			
	2010	Bezpieczeństwo narodowe	Bezpieczeństwo państwa	Przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości	
Zarządzanie kryzysowe					
Zarządzanie bezpieczeństwem informacji					

Rok	Kierunek	Specjalność	Przedmioty specjalnościowe	Przedmioty obowiązkowe	Przedmioty fakultatywne
2010	Bezpieczeństwo wewnętrzne	Bezpieczeństwo publiczne	Prawo i przestępczość nieletnich	Zwalczanie przestępczości Prawa człowieka i etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych Kryminologia i kryminalistyka	Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Współpraca organów bezpieczeństwa w ramach UE
		Bezpieczeństwo cywilne			
		Administracja penitencjarna	System penitencjarny w Polsce Penitencjarystyka we współczesnym świecie Służba więzienna jako formacja bezpieczeństwa wewnętrznego państwa Międzynarodowe prawo humanitarne wykonanie kar pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania Więzienie jako instytucja totalna Wykluczenie społeczne – sposoby przeciwdziałania		
	Bezpieczeństwo narodowe II st.				Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych
2011	Bezpieczeństwo narodowe	Bezpieczeństwo państwa	Przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości		Polityka resocjalizacji System penitencjarny w Polsce
		Zarządzanie kryzysowe			
		Zarządzanie bezpieczeństwem informacji			

Rok	Kierunek	Specjalność	Przedmioty specjalnościowe	Przedmioty obowiązkowe	Przedmioty fakultatywne
2011	Bezpieczeństwo wewnętrzne	Bezpieczeństwo publiczne	Prawo i przestępczość nieletnich	Zwalczanie przestępczości Prawa człowieka i etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych Kryminologia i kryminalistyka Bezpieczeństwo wewnętrzne w Unii Europejskiej	Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Współpraca organów bezpieczeństwa w ramach UE
		Bezpieczeństwo cywilne			
	Bezpieczeństwo narodowe II st.				Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych
2012	Bezpieczeństwo narodowe	Bezpieczeństwo państwa	Przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości		
		Zarządzanie kryzysowe			
	Bezpieczeństwo wewnętrzne	Bezpieczeństwo publiczne	Prawo i przestępczość nieletnich	Zwalczanie przestępczości Prawa człowieka i etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych Kryminologia i kryminalistyka Bezpieczeństwo wewnętrzne w Unii Europejskiej	Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Współpraca organów bezpieczeństwa w ramach UE
Bezpieczeństwo cywilne					

Rok	Kierunek	Specjalność	Przedmioty specjalnościowe	Przedmioty obowiązkowe	Przedmioty fakultatywne
2012	Bezpieczeństwo narodowe II st.	Pierwszy fakultatywny	Międzynarodowe prawo konfliktów zbrojnych		
		Drugi fakultatywny	Zwalczanie przestępczości Współpraca międzynarodowa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego Kryminologia i kryminalistyka		
2013	Bezpieczeństwo narodowe	Bezpieczeństwo państwa	Przeciwdziałanie zorganizowanej przestępczości		
		Zarządzanie kryzysowe			
	Bezpieczeństwo wewnętrzne	Bezpieczeństwo publiczne	Prawo i przestępczość nieletnich	Zwalczanie przestępczości Prawa człowieka i etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych Kryminologia i kryminalistyka Bezpieczeństwo wewnętrzne w Unii Europejskiej	Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Współpraca organów bezpieczeństwa w ramach UE
		Bezpieczeństwo cywilne			
	Bezpieczeństwo narodowe II st.	Bezpieczeństwo państwa			
		Bezpieczeństwo publiczne	Zwalczanie przestępczości Prawo karne z elementami postępowania karnego Współpraca międzynarodowa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego Kryminologia i kryminalistyka		

Rok	Kierunek	Specjalność	Przedmioty specjalnościowe	Przedmioty obowiązkowe	Przedmioty fakultatywne
2014	bez zmian				
2015					
2016					
2017					

Źródło: opracowanie własne na podstawie programów i planów zajęć dydaktycznych przygotowywanych i realizowanych w WSBiO w latach 2005-2017.

ANEKS 2

Wykaz tematów prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) o tematyce przestępczości realizowanych w WSBiO w Warszawie w latach 2008-2017 na kierunkach: administracja (I st.), bezpieczeństwo narodowe (I i II st.), bezpieczeństwo wewnętrzne (I st.) oraz na Wydziale Zamiejscowym w Nisku – bezpieczeństwo narodowe (I st.), z uwzględnieniem ogólnej liczby absolwentów w danym roku, płci autora pracy oraz statusu naukowego kierownika pracy

WSBiO w Warszawie

(Wydział Administracji/Wydział Bezpieczeństwa)

Rok 2008

kierunek: administracja, studia licencjackie, 45 prac dyplomowych

1. Przestępczość komputerowa – istniejące zagrożenia i kierunki rozwoju, m, dr
2. Europejski nakaz aresztowania jako narzędzie zwalczania przestępczości, m, dr
3. Przestępstwo rozboju, m, s
4. Zapobieganie demoralizacji i przestępczości nieletnich, m, s
5. Przestępstwo kradzieży z włamaniem, m, s
6. Narkomania i związane z nią przestępstwa na terenie Warszawy w latach 1992-2006, m, dr
7. Środki odurzające a przestępczość, m, dr
8. Statystyka wybranych przestępstw na terenie Warszawy w 2007 roku, m, dr
9. Rola Policji w ochronie ofiar przestępstw, m, dr
10. Problematyka przestępczości zorganizowanej w Polsce, m, s
11. Sprawcy zabójstw – motywy ich działań, m, s
12. Korupcja w administracji publicznej i sposoby jej zwalczania, m, s

2009

administracja, licencjackie, 184 prace dyplomowe

1. Metody wizualne w zwalczaniu przestępczości samochodowej, m, s
2. Charakterystyka przestępczości w Polsce, m, dr

3. Kara ograniczenia wolności w praktyce, k, dr
4. Zabezpieczanie śladów dermatoskopijnych, śladów zębów i rękawiczek na miejscu zdarzenia, m, s
5. Osmologia – identyfikacja człowieka na podstawie śladu zapachowego, m, s
6. Kryminalistyczne znaczenie śladów traseologicznych, m, s
7. Kontratyp obrony koniecznej w polskim prawie karnym jako okoliczność wyłączająca bezprawność czynu, m, s
8. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów biologicznych na miejscu zdarzenia, k, s
9. Przemoc w rodzinie jako zagrożenie bezpieczeństwa, k, dr
10. Portret psychologiczny sprawców zabójstw – wybrane aspekty, k, dr
11. Wykroczenia jako czyny zabronione występujące w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych na przykładzie meczu piłki nożnej na terenie dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy oraz całej Polski, k, s
12. Tworzenie portretu pamięciowego sprawcy czynu zabronionego, k, s
13. Techniczne zabezpieczenie miejsca zdarzenia w przypadku zabójstwa, m, s
14. Europejski nakaz aresztowania, m, dr
15. Zwalczanie przestępczości komputerowej jako wyzwanie XXI w., m, dr
16. Instytucja tymczasowego aresztowania w świetle obowiązujących przepisów, m, dr
17. Dozór Policji jako środek zapobiegawczy w polskim prawie karnym, m, dr
18. Działalność zakładów poprawczych na przykładzie Zakładu Poprawczego w Mrozech, m, dr
19. Rola kuratora sądowego dla dorosłych w postępowaniu wykonawczym, k, dr
20. Techniczne zabezpieczenie miejsca zdarzenia w przypadku kradzieży z włamaniem, m, s
21. Najważniejsze problemy dotyczące zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce, m, dr
22. Identyfikacja nieznanymi zwłok, k, s
23. Służby powołane do walki z przestępczością zorganizowaną w Polsce, m, dr
24. Fenomen polskiej przestępczości zorganizowanej od lat siedemdziesiątych do początku dwudziestego pierwszego wieku, m, dr

2010

administracja, licencjackie, niestacjonarne, 241 prac

1. Przestępczość wśród nieletnich na terenie powiatu piaseczyńskiego, m, dr
2. Korupcja jako zjawisko społeczne i jej zwalczanie, m, dr
3. Przestępczość zorganizowana w Polsce i jej zwalczanie, m, s
4. Straż Graniczna a zwalczanie zjawiska przemytu narkotyków, m, dr
5. Administracyjno-prawne konsekwencje przestępstw korupcji popełnianych przez policjantów, m, dr
6. Korupcja jako element zagrożenia funkcjonowania administracji publicznej, m, dr
7. Typowanie sprawców przestępstw seksualnych, aspekty kryminalistyczno-kryminologiczne, k, s
8. Metody ujawniania fałszerstw dokumentów za pomocą badań kryminalistycznych pisma ręcznego, k, s
9. Czynności procesowo-kryminalistyczne na miejscu zabójstwa, m, s

10. Prawne i kryminalistyczne aspekty ujawniania i zabezpieczenia śladów mecha-noskopijnych, m, s
11. Oględziny miejsca zdarzenia, w tym udział śladów daktyloskopijnych, m, s
12. Przestępstwo zabójstwa w świetle obowiązujących rozstrzygnięć prawnych, m, s
13. Przestępczość zorganizowana w Polsce po 1989 roku – zjawisko i jego zwalczanie, m, dr
14. Kryminalistyczne badania broni i amunicji w świetle obowiązującej ustawy, k, s
15. Ekspertyza pisma ręcznego jako dowód z opinii biegłego w procesie karnym, k, s
16. Prawne i kryminalistyczne aspekty posłużenia się bronią palną w przestępstwach, k, s
17. Portret pamięciowy w praktyce procesowej, m, s
18. Zorganizowane grupy przestępcze w Polsce w latach 90-tych oraz ich zwalczanie – na przykładzie grupy pruszkowskiej i wołomińskiej, m, dr
19. Problemy współczesnego wymiaru sprawiedliwości w Polsce i kierunki zmian, k, dr
20. Oględziny miejsca zabójstwa, zabezpieczenie śladów kryminalistycznych i ich znaczenie w procesie wykrywczym, m, s
21. Kryminalistyczna charakterystyka śladów mecha-noskopijnych i wykorzystanie ich w procesie karnym, k, s
22. Wykorzystanie śladów zapachowych w czynnościach wykrywczych i postępowaniu dowodowym, k, s
23. Kradzież z włamaniem, m, s
24. Przestępczość zorganizowana w Polsce po okresie transformacji ustrojowej, m, dr
25. Cheiloskopia – badanie śladów czerwieni wargowej jako metoda identyfikacji osobniczej, m, s
26. Czynności prawno-kryminalistyczne związane z rozpoznawaniem N.N. zwłok, k, s

administracja, licencjackie, stacjonarne, 25 prac, brak prac o tematyce przestępczości

2011

administracja, licencjackie, niestacjonarne, 209 prac

1. Przestępczość zorganizowana na przykładzie miasta stołecznego Warszawa, m, dr
2. Przemoc w rodzinie i jej przeciwdziałanie, m, s
3. Kryminalistyczne ujęcie zeznań i wyjaśnień w procesie karnym, k, dr
4. Współczesne formy i kierunki działań przestępczości zorganizowanej w wybranych krajach: Japonia i Meksyk, k, dr
5. Daktyloskopia jako metoda kryminalistyczna na etapie postępowania przygotowawczego, m, dr
6. Kryminalistyczna ekspertyza osmologiczna, m, dr
7. Przestępczość zorganizowana w Polsce w latach 1990-2000 – ewolucja zjawiska, m, dr
8. Korupcja wśród funkcjonariuszy Policji, m, dr
9. Udział daktyloskopii w ustalaniu tożsamości, m, dr
10. Ściganie i karanie zbrodni ludobójstwa, m, dr
11. Przestępczość komputerowa jako problem bezpieczeństwa informacyjnego we współczesnym świecie, k, dr

12. Rola świadka koronnego w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej w Polsce, m, dr
13. Współczesne metody zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce, m, s
14. Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości narkotykowej, m, dr
15. Zjawisko przestępczości w powiecie opolskim województwa lubelskiego w latach 2006-2009, k, dr
16. Prawno kryminalistyczna analiza przestępstwa zabójstwa na etapie postępowania przygotowawczego, m, dr
17. Prawno-kryminalne metody zwalczania przestępczości zorganizowanej, m, dr
18. Przestępczość zorganizowana w Polsce w latach 2000-2010. Analiza zjawiska, m, dr
19. Metody i formy zapobiegania przestępstwom dokonywanym przez młodocianych, k, dr
20. Zapobieganie i zwalczanie przez Policję przestępczości narkotykowej, m, dr
21. Śledcze oględziny miejsca zbrodni, k, dr
22. Zabezpieczenie miejsca znalezienia nieznanego zwłok, k, dr

administracja, licencjackie, stacjonarne, 16 prac

1. Przestępczość narkotykowa jako przykład przestępczości zorganizowanej, m, dr
2. Przestępczość nieletnich oraz ich odpowiedzialność prawna, k, dr
3. Zwalczanie przestępczości gospodarczej na przykładzie przestępstw na rzecz działalności banków, m, dr
4. Rola CBA w zwalczaniu przestępczości korupcyjnej, m, dr

2012

bezpieczeństwo narodowe, magisterskie, 155 prac

1. Aspekty administracyjno-prawne przyczyn korupcji w Policji, m, dr
2. Metody zwalczania zorganizowanej przestępczości narkotykowej stosowane przez Policję, m, s
3. Przestępczość nieletnich w Polsce – analiza wieloaspektowa, m, dr
4. Struktura i dynamika przestępczości nieletnich w latach 2006-2011, k, s
5. Zjawisko korupcji zagrożeniem dla bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, m, dr
6. Centralne Biuro Śledcze w zwalczaniu zorganizowanej przestępczości, k, dr
7. Rola Policji i innych instytucji społecznych w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na przykładzie powiatu piaseczyńskiego w latach 2009-2010, m, s
8. Struktura i dynamika przestępczości w Polsce w okresie przemian politycznych i gospodarczych, m, s
9. Walka z przestępczością zorganizowaną w Polsce, m, s
10. Wykrywanie sprawców zabójstw elementem zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców Dzielnicy Warszawa-Wola w latach 2003-2010, m, s
11. Rola Centralnego Biura Śledczego w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, m, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie, 75 prac

1. Wpływ przestępczości zorganizowanej na bezpieczeństwo państwa, m, dr
2. Przestępczość zorganizowana w Polsce, k, dr

3. Rola Straży Granicznej w zapobieganiu przemytu wyrobów tytoniowych, m, dr
4. Wpływ narkomanii na przestępczość nieletnich w Polsce, k, dr
5. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w Polsce, m, dr

administracja, licencjackie, 39 prac

1. Przestępczość nieletnich w Polsce w latach 1990/2011, m, dr
2. Zadania Policji w zwalczaniu przestępczości narkotykowej wśród młodzieży, m, dr
3. Społeczne i prawne skutki zniesienia kary śmierci w Polsce, k, s
4. Problem korupcji w działalności administracji publicznej III RP, k, s
5. Kontakty osób pozbawionych wolności ze światem zewnętrznym, m, dr
6. Kwalifikowane typy zabójstw, m, s
7. Główne problemy i uwarunkowania prawne dotyczące zwalczania przestępczości zorganizowanej w III RP, m, dr
8. Instytucja „małego” świadka koronnego w świetle art. 60 § 3 i 4 k.k., k, s

2013

bezpieczeństwo narodowe, magisterskie, 160 prac

1. Przestępczość zorganizowana i jej wpływ na bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej, k, dr
2. Wykrywanie i zwalczanie przestępczości narkotykowej przez Straż Graniczną, m, s
3. Funkcjonowanie zakładu poprawczego na podstawie schroniska dla nieletnich i zakładu poprawczego Warszawa-Falenica, m, s
4. Udział Straży Granicznej w zwalczaniu przestępczości, m, dr
5. Handel ludźmi po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, m, dr
6. Przestępczość zorganizowana w Polsce i na świecie, m, dr
7. Ślady daktyloskopijne, k, dr
8. Zagrożenie bezpieczeństwa ekonomicznego państwa w świetle globalnego problemu przestępstw finansowych, k, s
9. Policja w przeciwdziałaniu przestępczości gospodarczej, k, s
10. Wykrywanie i zwalczanie nielegalnej migracji przez Straż Graniczną, m, s
11. Ewaluacja orzecznictwa w sprawach o zgwałcenie w polskim prawie karnym od 1804 roku do 2012 roku, k, dr
12. Zorganizowana przestępczość w III RP i jej wpływ na bezpieczeństwo społeczno-gospodarcze, m, dr
13. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w Polsce po roku 1990, k, dr
14. Przestępczość zorganizowana w Polsce, k, s
15. Koordynacja Straży Miejskiej z Komendą Stołeczną Policji w zakresie zwalczania przestępczości, m, dr
16. Zwalczanie zorganizowanej przestępczości narkotykowej, m, dr
17. Rola Policji RP w zwalczaniu przestępczości kryminalnej w Europie, m, dr
18. Przestępczość elektroniczna jako zagrożenie bezpieczeństwa państwa, m, s
19. Formy i sposoby zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce, k, dr
20. Prowadzenie w stanie nietrzeźwości pojazdu innego niż mechaniczny (art. 178 a § 2 k.k.), m, s
21. Zagrożenia w cyberprzestrzeni i przestępczość elektroniczna, m, s

22. Naznaczenie społeczne obrazem ewaluacji środowiska przestępczego, k, dr
23. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w III RP – członka Unii Europejskiej, m, dr
24. Problematyka zwalczania przestępczości narkotykowej na przykładzie Komendy Rejonowej Policji Warszawa Ochota, m, dr

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie, 55 prac

1. Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej w Polsce w XXI wieku, m, s
2. Tymczasowe aresztowanie w świetle polskiego prawa, m, dr
3. Rola Straży Granicznej w zwalczaniu narkotyków, k, s
4. Metody zwalczania przestępczości narkotykowej wśród młodzieży, k, s
5. Demoralizacja i przestępczość nieletnich w powiecie zambrowskim, k, dr
6. Bezprawne pozbawienie wolności w polskim prawie karnym, k, dr
7. Wpływ przestępczości nieletnich na stan bezpieczeństwa i porządek publiczny, k, s
8. Przemoc w rodzinie a bezpieczeństwo społeczne, k, dr
9. Nietelni sprawcy czynów karalnych na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie, m, dr
10. Aspekty społeczne i skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu kieleckiego, m, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie, 2 prace – brak prac na temat przestępczości

2014

bezpieczeństwo narodowe, magisterskie, 75 prac

1. Strategia i procedury zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce, k, dr
2. Wpływ zachowania podejrzanego i oskarżonego w procesie karnym na stan bezpieczeństwa, k, s
3. Przemoc w rodzinie na przykładzie m.st. Warszawy w latach 2007-2011, k, s
4. Kara śmierci czy abolicja? Wydzźwięk społeczny zagadnienia, k, dr
5. Przestępczość komputerowa jako zagrożenie dla społeczeństwa informacyjnego III RP, k, s
6. Skuteczność zwalczania przestępczości przeciwko życiu i zdrowiu na przykładzie Komendy Rejonowej Policji Warszawa V, m, dr
7. Działalność Policji w walce z przestępczością zorganizowaną w opinii polskiego społeczeństwa, m, s
8. Handel ludźmi w Polsce, m, dr
9. Zwalczanie przestępczości nieletnich w Polsce na przykładzie powiatu pruszkowskiego, m, dr
10. Przestępczość cudzoziemców w Polsce na przykładzie Komendy Stołecznej Policji w latach 2007-2012, k, s
11. Oddziaływanie korupcji na bezpieczeństwo narodowe Rzeczypospolitej Polskiej, k, dr
12. Rola samodzielnych pododdziałów antyterrorystycznych w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości, m, s
13. Przestępczość zorganizowana i pospolita w województwie lubelskim w latach 2005-2013, k, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie, 54 prace

1. Kara ograniczenia wolności na terenie dzielnicy Targówek miasta stołecznego Warszawa – aspekty bezpieczeństwa społecznego, k, dr
2. Przystępczość transgraniczna i jej zwalczanie przez Służbę Celną, m, s
3. Zjawisko kradzieży kieszonkowej w Polsce w XXI w., m, dr
4. Zwalczanie przystępczości zorganizowanej w Polsce na przykładzie mafii pruszkowskiej, k, dr
5. Zjawisko korupcji w Policji polskiej, m, dr
6. Przystępczość zorganizowana i jej zwalczanie przez Centralne Biuro Śledcze (CBS), m, s
7. Przeciwdziałanie międzynarodowej przystępczości przez Międzynarodową Organizację Policji Kryminalnych (Interpol), m, s
8. Przystępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji w świetle kodeksu karnego, k, dr
9. Zjawisko handlu ludźmi jako forma przystępczości zorganizowanej, k, dr
10. Zagrożenia w cyberprzestrzeni i przystępczość elektroniczna, m, s
11. Obrona Europy i Polski przed cyberprzystępczością, m, dr

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie, 52 prace

1. Rola i zadania Instytutu Badawczego „Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji” w zakresie zwalczania przystępczości, k, dr
2. Prawo obywatela do rzetelnego procesu karnego w polskim prawie, k, dr
3. Zwalczanie przystępczości zorganizowanej w Polsce, m, dr
4. Zwalczanie przystępczości zorganizowanej na przykładzie działania Centralnego Biura Śledczego Komendy Głównej Policji, m, dr
5. Przemoc w rodzinie. Rola i zadania instytucji państwowych w procedurze Niebieskiej Karty, k, dr
6. Przeciwdziałanie międzynarodowej przystępczości zorganizowanej przez Europejski Urząd Policji (Europol), m, s
7. Zwalczanie przystępczości transgranicznej na terenie służbowej odpowiedzialności Straży Granicznej w Polsce, m, dr
8. Postępowanie techniczne w dziedzinie kryminalistyki istotnym elementem wykrywalności przystępstw w Polsce, k, s
9. Przemoc w rodzinie – uwarunkowania i przeciwdziałanie, k, s
10. Instytucja świadka koronnego, m, s

2015**bezpieczeństwo narodowe, magisterskie, 40 prac**

1. Stosowanie tymczasowego aresztowania w Polsce i innych państwach, m, dr
2. Przystępczość nieletnich jako zjawisko patologii społecznej, k, dr
3. Rola i zadania służb mundurowych w ochronie bezpieczeństwa publicznego na przykładzie Służby Więziennej i Policji, m, dr
4. Przystępczość transgraniczna i jej zwalczanie przez Straż Graniczną, m, s
5. Metody zwalczania zorganizowanych grup przystępczych w Polsce po transformacji ustrojowej w 1989 roku, m, s

6. Program „Niebieska Karta” w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w ocenie Dzielnicowego Komisariatu Warszawa Targówek, k, dr
7. Kryminalistyczne aspekty przestępczości wśród nieletnich, m, s

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie, 43 prace

1. Policja w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, k, s
2. Policja w zwalczaniu przestępczości narkotykowej, k, s
3. Wpływ życia rodzinnego na przestępczość nieletnich, k, dr
4. Rola Policji w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, m, dr
5. Wiktymologia – ofiary we współczesnym świecie, k, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie, 40 prac

1. Przestępczość elektroniczna i jej społeczne skutki, m, s
2. Wpływ prewencji kryminalnej na bezpieczeństwo publiczne, m, dr
3. Pojęcie korupcji w świetle aktów prawnych Unii Europejskiej, k, s
4. Centralne Biuro Śledcze w systemie zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce, m, s

2016

bezpieczeństwo narodowe, magisterskie, 114 prac

1. Zwalczanie przestępczości narkotykowej, m, s
2. Zagrożenie przestępczością korupcyjną i jej zwalczanie, m, s
3. Przestępczość narkotykowa i jej zwalczanie, m, s
4. Zagrożenia w cyberprzestrzeni i przestępczość elektroniczna, m, s
5. Przestępczość samochodowa i jej zwalczanie przez polską Policję, m, s
6. Funkcje i rola urzędu skarbowego w zwalczaniu szarej strefy w gospodarce narodowej, k, s
7. Rola Policji w przeciwdziałaniu i zwalczaniu narkomanii wśród młodzieży, młodocianych i nieletnich, m, dr
8. Centralne Biuro Śledcze Policji jako organ powołany do walki z przestępczością zorganizowaną, m, s
9. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej w Polsce w latach 1989-2014, m, dr
10. Przestępczość w subkulturach młodzieżowych, m, s
11. Współpraca polskiej Straży Granicznej i Policji w zakresie zwalczania przestępczości transgranicznej na przykładzie Polski i Ukrainy w latach 2010-2015, m, s
12. Wybrane aspekty organizacji Pionu Kryminalnego Komendy Stołecznej Policji, m, s

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie, 37 prac

1. Ustawowe znamiona przestępstwa kradzieży, m, s
2. Przestępczość zorganizowana – służby powołane do jej zwalczania, m, s
3. Działanie Policji w Polsce w sytuacji zagrożenia życia osób przez aktywnego zabójcę, m, s
4. Ustawowe znamiona przestępstwa przywłaszczenia, m, s
5. Handel ludźmi zagrożeniem bezpieczeństwa obywateli, m, s

6. Zjawisko prania brudnych pieniędzy jako zagrożenie bezpieczeństwa państwa w świetle uwarunkowań prawno-organizacyjnych, k, dr
7. Pedofilia jako zagrożenie bezpieczeństwa dzieci, k, s
8. Problem kary śmierci a poczucie bezpieczeństwa społecznego, k, dr
9. Policja w zwalczaniu przemocy w rodzinie, m, s
10. Skuteczność Policji w zakresie zwalczania przestępczości, m, dr
11. Bezpieczeństwo imprez masowych na przykładzie meczu piłki nożnej w kontekście przestępczości stadionowej, m, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie, 18 prac

1. Przestępczość finansowa ze szczególnym uwzględnieniem prania brudnych pieniędzy, m, dr
2. Organizacja i funkcjonowanie grup przestępczych zajmujących się kradzieżami pojazdów, m, dr

2017

bezpieczeństwo narodowe, magisterskie, 91 prac

1. Krajowa przestępczość zorganizowana i jej zwalczanie, m, dr
2. Cyberprzestępczość a świadomość zagrożeń wśród młodzieży, m, s
3. Rola państwa i organizacji pozarządowych w zakresie zwalczania zjawiska handlu ludźmi, k, dr
4. Procedura „Niebieskiej Karty” w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na przykładzie Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim, m, s
5. Handel ludźmi w aspekcie przestępczości zorganizowanej, k, dr
6. Zagrożenia społeczne a przestępczość zorganizowana po transformacji ustrojowej w Polsce, m, dr
7. Rola i funkcje Centralnego Biura Antykorupcyjnego w systemie bezpieczeństwa narodowego. Aspekty organizacyjno-prawne, m, s
8. Problem przestępczości z nienawiści w Polsce na przykładzie miasta stołecznego Warszawy, m, s
9. Fałszerstwa dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy państwowej, k, s
10. Problem stalkingu i cyberstalkingu wśród młodzieży, k, s
11. Przestępczość transgraniczna i jej zwalczanie, m, dr
12. Cyberprzestępczość jako współczesne zagrożenie bezpieczeństwa państwa, k, dr
13. Współczesne przestępstwa finansowe związane z bankowością elektroniczną, m, s
14. Zorganizowana przestępczość ekonomiczna i jej zwalczanie, m, s
15. Instytucja świadka koronnego w Polsce, k, dr

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie, 28 prac

1. Świadek w postępowaniu karnym, m, dr
2. Przestępczość zorganizowana w Polsce po 1989 roku oraz podmioty powołane do jej zwalczania, m, dr
3. Przestępczość nieletnich a poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Iława, k, s
4. Seryjni mordercy jako zagrożenie bezpieczeństwa społeczności lokalnych, k, dr

5. Resocjalizacja w zakładach karnych jako element bezpieczeństwa społecznego, m, dr
6. Środki zwalczania przestępczości zorganizowanej, m, s
7. Przestępczość nieletnich jako zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, k, dr
8. Zadania Policji w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce, k, s
9. Międzynarodowe i krajowe instrumenty prawno-organizacyjne wykorzystywane w walce z handlem ludźmi, k, dr
10. Cyberprzestępczość, k, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie, 26 prac

1. Przestępczość zorganizowana w aspekcie bezpieczeństwa i obronności państwa, m, s

WZ w Nisku

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie

2014 – 44 prace dyplomowe, brak prac o przestępczości

2015 – 43 prace

1. Przestępczość zorganizowana w Polsce po 1990 roku, m, dr

2016 – 34 prace

1. Przenikanie się terroryzmu i przestępczości zorganizowanej oraz ich wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, k, dr

2017 – 18 prac

1. Kryminologiczne aspekty przestępczości nieletnich w ramach zapewnienia bezpieczeństwa społecznego, m, dr
2. Zwalczanie zorganizowanych grup przestępczych w polityce państwa, m, dr

m – student – mężczyzna, k – student – kobieta, dr – kierownik pracy – pracownik ze stopniem naukowym doktora, s – kierownik pracy – pracownik naukowo-dydaktyczny samodzielny (prof. dr hab., dr. hab.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów: Wykazy tematów prac dyplomowych w WS-BiO w Warszawie i w WZ w Nisku za lata 2008-2017, Dział Spraw Studenckich.

ANEKS NR 3

Wykaz tematów prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) o tematyce penitencjarnej realizowanych w WSBiO w Warszawie w latach 2008-2017 na kierunkach: administracja (I st.), bezpieczeństwo narodowe (I i II st.), bezpieczeństwo wewnętrzne (I st.) z uwzględnieniem płci autora pracy oraz statusu naukowego kierownika pracy

Rok 2008**kierunek: administracja, studia licencjackie**

1. Nauczanie skazanych w zakładach karnych, k, dr

2009**administracja, licencjackie**

1. Systemy wykonywania kary pozbawienia wolności, m, dr
2. Administracja zakładów karnych w Polsce, k, dr
3. Status prawny dyrektora zakładu karnego, m, dr
4. Systemy więziennictwa w Polsce, m, dr
5. Współczesne problemy Służby Więziennej, k, s
6. Administracja penitencjarna w Polsce, m, dr
7. Stosowanie środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy Służby Więziennej, m, dr
8. Przenikanie na teren jednostek penitencjarnych przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych. Sposoby i metody wykrywania, m, dr

2010**administracja, licencjackie**

1. Wcześniejsze zwolnienie z reszty kary pozbawienia wolności w Polsce, m, dr
2. Wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, m, s
3. Kara dożywotniego pozbawienia wolności, m, s
4. Funkcjonowanie instytucji penitencjarnych w Polsce w świetle aktualnych uregulowań prawnych, m, dr
5. Funkcjonowanie administracji penitencjarnej na przykładzie Aresztu Śledczego Warszawa Grochów, m, dr
6. Współczesny system penitencjarny w Polsce, m, dr
7. Cel wykonywania kary pozbawienia wolności, m, s
8. Administracyjny wymiar wykonywania kary pozbawienia wolności w Polsce, k, dr

2011**administracja, licencjackie**

1. Służba w warunkach izolacji penitencjarnej w ocenie strażnika działu ochrony Zakładu Karnego Warszawa Białoleka, m, dr

2. Prawa funkcjonariusza Służby Więziennej w świetle ustawy o Służbie Więziennej, m, dr
3. Bunty więzienne w Polsce w roku 1989 – aspekt kryminologiczny, m, dr
4. Struktura organizacyjna Służby Więziennej w Polsce, m, dr

2012

kierunek: bezpieczeństwo narodowe, magisterskie

1. Wykonanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego w praktyce, m, s
2. Skuteczność resocjalizacji penitencjarnej więźniów na przykładzie Zakładu Karnego Warszawa-Białołęka, m, s
3. Wykonywanie długoterminowych kar pozbawienia wolności, m, s
4. Resocjalizacja przestępców w polskim systemie penitencjarnym a poczucie bezpieczeństwa społeczności lokalnych, k, dr
5. Zakład karny jako instytucja resocjalizacyjna na przykładzie Aresztu Śledczego Warszawa-Białołęka, m, dr
6. Wykonywanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w Polsce – na przykładzie Aresztu Śledczego Warszawa Mokotów, m, dr
7. Zakład karny jako instytucja resocjalizacyjna na przykładzie Oddziału Zewnętrzny Warszawa-Bemowo, m, dr
8. Bezpieczeństwo osobiste funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas pracy z tymczasowo aresztowanymi i skazanymi niebezpiecznymi, m, dr
9. Pies jako element systemu bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej Służby Więziennej, m, dr

2013

bezpieczeństwo narodowe, magisterskie

1. Zmiany organizacyjne Służby Więziennej na przykładzie oddziałów penitencjarnych ZK Warszawa-Białołęka, m, dr
2. Aspekty bezpieczeństwa wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego, k, s
3. Rola i zadania Służby Więziennej w systemie obronnym państwa, m, dr
4. Rola i miejsce funkcjonariusza Służby Więziennej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, m, dr

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie

1. Organizacja i funkcjonowanie Służby Więziennej w Polsce, m, s

2014

bezpieczeństwo narodowe, magisterskie

1. Jednostki penitencjarne Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Warszawie – struktura organizacyjna i funkcjonowanie, k, dr
2. Bezpieczeństwo i system ochrony w jednostkach penitencjarnych na przykładzie Aresztu Śledczego Warszawa Mokotów, m, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie

1. Ewolucja systemu penitencjarnego w Polsce po 1989 roku, m, dr
2. Struktura organizacyjna i zadania Służby Więziennej w Polsce, k, dr
3. Kobieta – funkcjonariusz Służby Więziennej, kobieta – pracownik cywilny Służby Więziennej, k, dr

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie

1. Oddziaływania przez pracę na osoby pozbawione wolności a aspekty bezpieczeństwa na przykładzie Aresztu Śledczego Warszawa-Białołęka, k, dr
2. Środki resocjalizacyjne w zakładach karnych, k, dr

2015**bezpieczeństwo narodowe, magisterskie**

1. Miejsce i rola kobiet w służbach mundurowych w Polsce (w tym SW), k, dr

2016**bezpieczeństwo narodowe, magisterskie**

1. Służba Więzienna jako formacja bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce, m, dr
2. Funkcje i rola polskiego więziennictwa w systemie ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego, k, s

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie

1. Rola i zadania kobiet w Służbie Więziennej w Polsce, k, dr

2017**bezpieczeństwo narodowe, magisterskie**

1. Readaptacja osób pozbawionych wolności na przykładzie programów realizowanych w Areszcie Śledczym w Warszawie-Białołęce w latach 2010-2015, m, dr
2. Aspekty bezpieczeństwa wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego, m, s

bezpieczeństwo wewnętrzne, licencjackie

1. Areszt Śledczy w Suwałkach i jego rola w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, m, dr
2. Resocjalizacja w zakładach karnych jako element bezpieczeństwa społecznego, m, dr

bezpieczeństwo narodowe, licencjackie

1. Miejsce i rola więziennictwa w systemie bezpieczeństwa państwa, k, dr

m – student – mężczyzna, k – student – kobieta, dr – kierownik pracy – pracownik ze stopniem naukowym doktora, s – kierownik pracy – samodzielny pracownik naukowy (tytuł prof., stopień dr. hab.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów: Wykazy tematów prac dyplomowych w WSBiO za lata 2008-2017, Dział Spraw Studenckich.